

VLAANDEREN
CIRCULAIR

ENGAGEMENTSVERKLARING

Werkagenda

CHEMIE/ KUNSTSTOFFEN

“We maken van Vlaanderen een internationaal toonaangevende circulaire hub voor chemie en kunststoffen.”

Wat?

Een ambitieus en divers **partnerschap** van kennisinstellingen, middenveldorganisaties, bedrijfsorganisaties en overheden gaan het engagement aan om:

- circulaire strategieën in de Vlaamse chemie en kunststoffensector **versneld** te implementeren en **op te schalen**,
- bij te dragen aan de tot stand koming van een **dynamisch ecosysteem van circulaire chemie en kunststoffen** door:
 - als **knooppunt** en driver te fungeren voor acties rond circulair chemie en kunststoffen naar het werkagenda chemie kunststoffen netwerk en naar zijn eigen netwerk;
 - mee zorg te dragen voor het zichtbaar maken van **goede praktijken**;
 - aan **actieve kennisdeling** te doen;
 - en te waken over **wederzijds versterkende acties**.

Zo willen de partners van de werkagenda Chemie/Kunststoffen via de werkagendawerking bijdragen aan de doelstelling van de Vlaamse Overheid om de Vlaamse materialenvoetafdruk¹ met 30 % te verlagen tegen 2030 t.o.v. 2010².

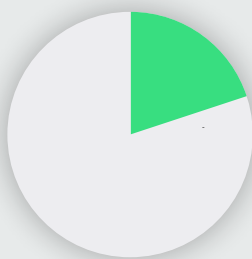
Door deze engagementsverklaring te ondertekenen engageren de ondertekenaars zich tot een **inspanningsverbintenis** conform deze tekst.

¹ Materialenvoetafdruk van de Vlaamse consumptie (RMC) - Vlaanderen Circulair (cemonitor.be).

² Beslissing van de Vlaamse Regering omtrent de transversale werking voor de circulaire economie van Vlaanderen & Vlaams Klimaatplan

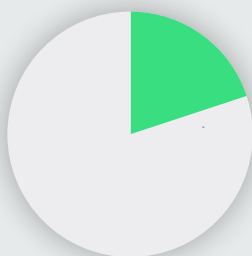
Context van de Vlaamse chemie- en kunststoffensector: een verhaal van troeven en opportuniteiten

JOBS

De Vlaamse chemie en kunststoffensector staat voor een vijfde van de tewerkstelling in de Belgische industrie met 210.000 directe en indirecte jobs.

INVESTERINGEN

Jaarlijks ongeveer 2 miljard euro oftewel 21% van de investeringen door de Belgische industrie.

OMZET EN TOEGEVOEGDE WAARDE

Met bijna 43 miljard euro omzet goed voor ongeveer 25% van de Belgische industrie, en met 15 miljard euro goed voor meer dan een derde van de Belgische toegevoegde waarde.

PRODUCTEN & WAARDEKETENS

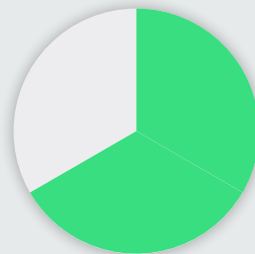

95% van producten op de Europese markt zijn gelinkt aan chemische stoffen, materialen of processen.

De chemie- en kunststoffensector levert hoogtechnologische stoffen, mengsels en materialen voor bijna alle waardeketens.¹

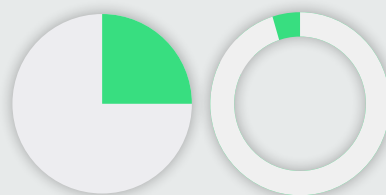
¹ EU staff working document SPICE, 03/2019

INNOVATIE

Met 2,6 miljard euro goed voor 2/3de van de R&D investeringen in de Belgische industrie.

RECYCLAGE EN INZET RECYCLAAT

Met een circulair materiaalgebruik van 23% doet België het een pak beter dan het Europese gemiddelde van 12,8%¹. Kunststoffen worden meer en meer ingezameld en gerecycleerd in Vlaanderen, gaande van 43% voor verpakkingen tot 28% voor elektronische toestellen of bouwafval. Toch leidt dat nog niet tot de gewenste hoge mate van circulair kunststoffengebruik aangezien in 2018 slecht 6% recycleert werd ingezet door Belgische kunststofverwerkers².

¹ [EU's circular material use rate increased in 2020 - Products Eurostat News - Eurostat \(europa.eu\)](#)

² <https://www.essenscia.be/studie-circulariteit-belgische-kunststofsector/>

De partners van de werkagenda Chemie/Kunststoffen willen voortbouwen op onder meer de hierboven geschetste Vlaamse troeven en de kansen benutten die circulaire economie biedt voor de duurzame transitie van de chemie en kunststoffen sector naar onder andere verduurzaming van grondstoffengebruik.

Onze ambitie?

*Onze lange termijn ambitie (2050) – stip op de horizon waarnaar toe we werken - is om de maatschappelijke behoeften op een **duurzame manier** in te kunnen vullen met respect voor de **ecologische grenzen van de planeet**.*

*In de werkagenda Chemie/Kunststoffen streven we ernaar om **tegen 2030** via de concrete gedeelde **acties in de werkagenda** het reeds ingeslagen pad naar een meer duurzame en circulaire chemie- en kunststofproductie en producten **versneld** te bewandelen zodat Vlaanderen van een internationale leider in (petro)chemie/kunststoffen naar een internationaal toonaangevende circulaire hub voor chemie en kunststoffen kan evolueren.*

Hoe?

Als ondertekenende organisatie zetten we ons in om de circulaire economie in een **stroomversnelling** te brengen in de Vlaamse chemie- en kunststofindustrie. Hiervoor zal een werkagendawerking opgebouwd worden rond de volgende principes:

1. We willen ervoor zorgen dat **samenwerking** ontstaat tussen schakels in de circulaire keten. Samenwerking wordt als belangrijk beschouwd in het kunnen toewerken naar circulaire economie in de keten. ‘**Systeemdenken**’ houdt verband met samenwerking door thematisch silo- en/of structuuroverschrijdend te werken.
2. Inzetten en voortbouwen op de **troeven** van de Vlaamse economie: sterke chemiesector, sterke kunststofafvalinzameling- en verwerkingssector, verschillende schakels van de chemie en kunststofwaardeketens aanwezig in Vlaanderen, talenten en innovatie-instrumentarium.
3. **Prioritaire knelpunten** aanpakken. Vanuit een brede stakeholderbevraging werd een pallet aan werkpaden en acties geïdentificeerd.

WERKPADEN EN ACTIEPADEN

De ondertekende partijen voeren concrete acties en projecten uit binnen onderstaande **werkpaden** en bijhorende **actiepaden** die geïdentificeerd werden via een participatief traject in 2021.

Werkpad 1. We werken samen naar meer recyclage (inzamel-, sorteer- en recyclagefaciliteiten) in Vlaanderen via:

1. Het inzetten op versnelde technologische ontwikkeling en uitrol ervan
2. Identificeren en ontwikkelen van nieuwe samenwerkingsverbanden voor meer selectieve ophaling en/of recyclage van specifieke materiaalstromen
3. Inzicht in materiaalvoorraden en -stromen
4. Het faciliteren van investeringen

Werkpad 2. We werken samen naar meer inzet van alternatieve grondstoffen via:

1. Het onderzoek naar potentieel en opstellen van een strategie voor inzet van biogebaseerde grondstoffen (in chemie en kunststoffen)
2. Het onderzoek naar of de implementatie van incentives voor de inzet van biomassa en CO₂ als grondstof
3. Duidelijkheid omtrent definitie en randvoorwaarden voor inzet van biogebaseerde en biodegradeerbare kunststoffen
4. Inzichten op de hefboomen voor opschaling van toepassingen voor CCU op industriële schaal

Werkpad 3. We werken samen naar meer inzet van recyclaten via:

1. Het stimuleren van de inzet van recyclaten via coherente en elkaar versterkende incentives
2. Het aanwakkeren van kwaliteitsvolle recyclaten via een gedeeld begrip over de kwaliteit
3. Het onderzoeken naar level playing field voor producten die op de markt komen
4. Sensibilisering om het draagvlak voor gerecycleerde kunststoffen te vergroten

Werkpad 4. We werken samen naar meer circulair materiaalgebruik via alternatieve business modellen via:

1. Het informeren van stakeholders
2. Leerprocessen vanuit bestaande ervaring
3. Opzetten van casussen om leerervaringen te capteren
4. Onderzoeken hoe alternatieve business modellen gestimuleerd kunnen worden

Werkpad 5. We werken samen naar meer aandacht voor ecodesign via:

1. Opvolgen van ontwikkelingen naar de stap naar systeemdenken
2. Realisaties binnen concrete casussen
3. Het identificeren en invoeren van incentives om ecodesign aan te moedigen

Werkpad 6. We werken samen naar meer industriële symbiose via:

1. Het faciliteren van concrete realisaties rond industriële symbiose
2. Het vervlochten van het ondersteunend kader voor industriële symbiose

Werkpad 7. We werken samen naar meer en betere beleidsmatige ondersteuning om:

1. De beleidsvisie rond circulaire economie te verduidelijken
2. Een overlegtraject met de vergunningsverleners op te zetten
3. Bestaande knelpunten in de wetgeving weg te werken
4. De maatschappelijke impact van de ondersteuningsprogramma's te vergroten

Wie engageert zich tot actie(s)?

- De **kerngroepleden** gaan in de periode April 2022 – April 2024 van start met een eerste reeks van concrete acties, geïdentificeerd als relevant en prioritair na een participatief traject in 2021.
- Aanvullend kunnen op elk moment organisaties zich engageren om één of meerdere acties die in lijn zijn met de werkagenda en de werkpaden en die bijdragen aan de gewenste versnelling en opschaling van circulaire chemie en kunststofpraktijken uit te voeren en daarover te communiceren (succesverhalen, geleerde lessen ...) naar de werkagenda 'community' toe.

Alle informatie over de werkagenda circulaire chemie kunststoffen vind je op de [website van Vlaanderen Circulair](#).

ACTIEPARTNERS

Deze organisaties engageren zich om met concrete acties mee te werken aan een circulaire toekomst voor Vlaanderen.

